

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS

Latvijas nacionālās pozīcijas Eiropas Savienības Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju lietu ministru padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāksmē izskatāmajos Labklājības ministrijas un Kultūras ministrijas kompetencē esošajos jautājumos

I SANĀKSMES DARBA KĀRTĪBA

2018.gada 21.-22.jūnijā Luksemburgā notiks Eiropas Savienības (*turpmāk – ES*) Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju lietu ministru padomes (*turpmāk – Padome*) sanāksme, kuras darba kārtībā ir iekļauti šādi Labklājības ministrijas un Kultūras ministrijas kompetencē esoši jautājumi:

- 1) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr.883/2004 par sociālās drošības sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr.987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr.883/2004;
- 2) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par pārredzamiem un paredzamiem darba nosacījumiem Eiropas Savienībā;
- 3) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES;
- 4) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido Eiropas Darba iestādi;
- 5) Priekšlikums Padomes Direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no personas reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas;
- 6) Eiropas semestris 2018:
 - a) Padomes rekomendāciju projekti par dalībvalstu Nacionālajām reformu programmām 2018.gadam,
 - b) 2018.gada valstu specifisko rekomendāciju un 2017.gada valstu specifisko rekomendāciju ieviešanas izvērtējums,
 - c) Priekšlikumu Padomes Lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm;
- 7) Padomes secinājumu projekts par darba tirgus nākotni: dzīvescikla pieeja;
- 8) Padomes secinājumu projekts par Eiropas Revīzijas palātas speciālo ziņojumu Nr.6/2018 „Darbaspēka brīva pārvietošanās – pamatbrīvība nodrošināta, bet mērķētāka ES fondu izmantošana sekmētu darbinieku mobilitāti”;
- 9) Padomes secinājumu projekts par agrīnām integrētām bērnu attīstības politikām kā instrumentu nabadzības samazināšanai un sociālās iekļaušanas veicināšanai;
- 10) Pensiju pietiekamības ziņojums 2018.

II LATVIJAS NACIONĀLĀ POZĪCIJA

1) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr.883/2004 par sociālās drošības sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr.987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr.883/2004

2016.gada 13.decembrī Eiropas Komisija (*turpmāk – Komisija*) publicēja priekšlikumu, ar kuru sociālās drošības regulās¹ tiek veikti grozījumi attiecībā uz piecām

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa regula (EK) Nr.883 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 16.septembra regula (EK) Nr.987/, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu

sociālās drošības sistēmu koordinācijas jomām – ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju pieeja sociālajiem pabalstiem, ilgstošas aprūpes pabalsti, bezdarbnieku pabalsti, ģimenes pabalsti un piemērojamie tiesību akti nosūtītiem un vairākās valstīs strādājošiem darbiniekiem.

Igaunijas prezidentūras laikā Padomes 2017.gada 23.oktobra sanāksmē tika panākta vienošanās par priekšlikuma sadaļām attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un pieeju sociālajiem pabalstiem, kā arī piemērojamiem tiesību aktiem, bet 2017.gada 7.-8.decembra sanāksmē – par sadaļām attiecībā uz ilgstošas aprūpes pabalstiem un ģimenes pabalstiem.

Bulgārijas prezidentūras laikā turpinājās priekšlikuma izskatīšana attiecībā uz sadaļu par bezdarbnieku pabalstiem. Grozījumi attiecas uz apdrošināšanas periodu summēšanu, lai radītu vai saglabātu tiesības uz bezdarbnieka pabalstiem, bezdarbnieka pabalstu eksportu un to, kā noteikt dalībvalsti, kura ir atbildīga par bezdarbnieka pabalstu izmaksu pierobežas darba ņēmējiem un citiem pārrobežu darba ņēmējiem. Vienlaikus tika izskatīti arī dažādi grozījumi (izdevumu atgūšana, datu lietošana un aizsardzība, aprēķini, direktīvas pārņemšana, deleģētās pilnvaras, papildinājumi pielikumos).

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāksmē plānots panākt vispārēju pieeju par priekšlikumu.

Latvijas nostāja:

Latvija kopumā atbalsta vienošanos (vispārēju pieeju) par priekšlikumu, tostarp par sadaļām attiecībā uz bezdarbnieku pabalstiem un dažādiem grozījumiem. Latvija pozitīvi novērtē ieguldīto darbu, lai panāktu kompromisu, kas saglabā esošos sociālās drošības koordinācijas pamatprincipus nemainīgus.

Labklājības ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.1 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr.883/2004 par sociālās drošības sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr.987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr.883/2004, apstiprināta Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra sēdē un izskatīta Saeimas Eiropas lietu komisijas 2017.gada 24.februāra sēdē.

2) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par pārredzamiem un paredzamiem darba nosacījumiem Eiropas Savienībā

2017.gada 21.decembrī Komisija publicēja priekšlikumu, kura mērķis ir veicināt drošāku un paredzamāku nodarbinātību, vienlaikus nodrošinot darba tirgus spēju pielāgoties mainīgajiem apstākļiem. Līdz šim spēkā ir Padomes direktīva 91/533/EEK par darba devēja pienākumu informēt darbiniekus par darba līguma vai darba attiecību nosacījumiem, tomēr kopš tās pieņemšanas darba tirgus ir būtiski mainījies.

Ar priekšlikumu tiek palielināts informācijas apjoms, kuru darba devējam jādara zināmu darbiniekam, nodibinot darba attiecības, kā arī tiek noteikti informācijas sniegšanas termiņi un veidi. Papildus priekšlikumā ietvertas jaunas materiālās tiesības darbiniekiem (pārbaudes laiks, blakus darbs u.c.), kā arī risināti jautājumi par efektīvu direktīvā noteikto tiesību īstenošanu.

Bulgārijas prezidentūras laikā priekšlikums ekspertu līmenī ir precizēts un sagatavots izskatīšanai Padomē.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāksmē plānots panākt vispārēju pieeju par priekšlikumu.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta vienošanos (vispārēju pieeju) par priekšlikumu, ar ko paredzēts modernizēt pašreizējo ES tiesisko regulējumu, tādējādi nodrošinot darbinieku tiesību pilnīgāku aizsardzību atbilstoši Eiropas Sociālo tiesību pīlārā ietvertajiem principiem. Priekšlikumā ietvertie noteikumi kopumā atbilst Latvijas darba tiesību regulējumam, kas jau

šobrīd pietiekami detalizēti regulē darba devēja pienākumu sniegt nodarbinātai personai informāciju par darba apstākļiem un nodarbinātības noteikumiem.

Labklājības ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.1 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par pārredzamiem un paredzamiem darba nosacījumiem Eiropas Savienībā apstiprināta 2018.gada 1.martā.

3) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES

2017.gada 26.aprīlī Komisija publicēja priekšlikumu, kura vispārējais mērķis ir nodrošināt vīriešu un sieviešu vienlīdzīgas iespējas darba tirgū un vienlīdzīgu attieksmi darbā. Priekšlikuma specifiskie mērķi ir uzlabot piekļuvi darba un privātās dzīves saskaņošanas iespējām un veicināt ar ģimenes pienākumiem saistītu atvaļinājumu un elastīgu darba nosacījumu izmantošanu.

Priekšlikuma izskatīšanu ekspertu līmenī sāka Igaunijas prezidentūra, un tās iesāktu darbu turpināja Bulgārijas prezidentūra. Rezultātā priekšlikums ir precizēts, un tas ietver dalībvalstu pienākumu nodrošināt vismaz 10 darba dienas ilgu apmaksātu paternitātes atvaļinājumu bērna tēvam, vismaz divus mēnešus ilgu apmaksātu vecāku atvaļinājumu katram no bērna vecākiem, vismaz piecu darba dienu gadā ilgu aprūpētāja atvaļinājumu, ja tas nepieciešams nopietnas darbinieka piederīgā slimības dēļ. Vienlaikus tiek risināti arī jautājumi par efektīvu direktīvā noteikto tiesību īstenošanu.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāsmē plānots panākt vispārēju pieeju par priekšlikumu.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta vienošanos (vispārēju pieeju) par priekšlikumu un uzskata, ka ir nepieciešams pilnveidot ES tiesisko regulējumu, lai atspoguļotu dalībvalstīs notikušās izmaiņas attiecībā uz atbalstu bērnu vecākiem, kā arī lai veicinātu sieviešu un vīriešu iespējas saskaņot darba un ģimenes dzīvi un vairotu vīriešu iesaisti bērnu un citu ģimenes locekļu aprūpē.

Latvija atbalsta Bulgārijas prezidentūras paveikto priekšlikuma precizēšanā, kas sniedz lielākas elastības iespējas, ņemot vērā dalībvalstīs spēkā esošās atbalsta sistēmas ģimenēm ar bērniem. Arī Latvijā ir pieejams salīdzinoši plašs atbalsts mazu bērnu vecākiem attiecībā uz atvaļinājumu veidiem un ilgumu, kā arī pabalstu klāstu un apmēru. Tāpat Latvija atbalsta precizējumus, kas paredz darbinieka tiesības doties aprūpētāja atvaļinājumā, ES līmenī neregulējot šāda atvaļinājuma apmaksas jautājumu.

Labklājības ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.1 priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES apstiprināta 2017.gada 9.augustā.

4) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido Eiropas Darba iestādi

2018.gada 13.martā Komisija publicēja priekšlikumu, kas izveidos Eiropas Darba iestādi (*turpmāk – EDI*) kā jaunu decentralizētu ES aģentūru, lai palīdzētu ES dalībvalstīm un Komisijai jautājumos, kas saistīti ar darbaspēka pārrobežu mobilitāti un sociālās drošības sistēmu koordinēšanu ES ietvaros.

Saskaņā ar priekšlikumu EDI mērķis būs palīdzēt nodrošināt taisnīgu darbaspēka mobilitāti iekšējā tirgū. Šajā nolūkā plānots, ka EDI:

- (a) atvieglos privātpersonām un darba devējiem piekļuvi informācijai par viņu tiesībām un pienākumiem, kā arī attiecīgajiem pakalpojumiem;
- (b) atbalstīs dalībvalstu sadarbību attiecīgo ES tiesību aktu pārrobežu izpildē, tostarp atvieglojot kopīgas inspekcijas;
- (c) uzņemsies mediatora lomu un atvieglos risinājumus valstu iestāžu pārrobežu strīdu vai darba tirgus traucējumu gadījumā.

Priekšlikumā noteikti arī EDI organizatoriskie jautājumi, t.sk. šīs aģentūras administratīvā un pārvaldības struktūra. Papildus priekšlikumā atrunāti EDI personāla jautājumi, t.sk. attiecībā uz dalībvalstu ekspertu sekondēšanu darbam šajā aģentūrā. Vienlaikus priekšlikumā ir ietverti vairāki grozījumi spēkā esošajā ES regulējumā, ņemot vērā to, ka EDI pārņems vai aizstās vairākas pašlaik esošas ES dalībvalstu sadarbības platformas.

Bulgārijas prezidentūras laikā dalībvalstis tika detalizēti iepazīstinātas ar priekšlikumu un tā ietekmes novērtējumu, un priekšlikuma izskatīšana Padomē turpināsies Austrijas prezidentūras laikā.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāksmē plānots pieņemt zināšanai Bulgārijas prezidentūras sagatavoto progresu ziņojumu.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem zināšanai Bulgārijas prezidentūras sniegto informāciju par priekšlikuma izskatīšanas gaitu.

Latvija kopumā atbalsta EDI izvirzītos mērķus, kas vērsti uz efektīvu darbaspēka pārrobežu mobilitāti ES ietvaros. Labāka informācijas pieejamība darbiniekiem un darba devējiem, efektīvāka sadarbība starp dalībvalstīm ES tiesību aktu īstenošanā un atbalsts dalībvalstīm strīdus situāciju risināšanā ir tie jautājumi, kurus Latvija saredz kā EDI iespējamo darbības jomu. Latvija pozitīvi raugās uz ES līmeņa institucionālā mehānisma pilnveidi, kā arī pieejamo resursu efektīvāku un mērķtiecīgāku izmantošanu, vienlaikus neradot nesamērīgu administratīvo slogu publiskajam un privātajam sektoram.

Labklājības ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.1 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido Eiropas Darba iestādi, saskaņota ar Ārlietu ministriju, Ekonomikas ministriju, Tieslietu ministriju, Satiksmes ministriju, Veselības ministriju, Finanšu ministriju un Iekšlietu ministriju.

5) Priekšlikums Padomes Direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no personas reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas

Diskusijas par priekšlikumu turpinās jau no 2008.gada. Kopumā dalībvalstis atbalsta ieceri cīnīties pret diskrimināciju un veicināt vienlīdzīgas attieksmes principu neatkarīgi no reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas. Piesardzīgi tiek vērtēta direktīvas ietekme uz dalībvalstu kompetenci, subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem, paužot bažas par direktīvas juridiskās noteiktības trūkumu un tās praktisko, finansiālo un juridisko ietekmi.

Bulgārijas prezidentūra turpināja izskatīt priekšlikumu, apspriežot priekšlikuma mērķi, tvērumu un ekonomisko ietekmi, kā arī diskriminācijas definīciju un datu vākšanas jautājumus. Priekšlikuma izskatīšana Padomē turpināsies Austrijas prezidentūras laikā.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāksmē plānots pieņemt zināšanai Bulgārijas prezidentūras sagatavoto progresu ziņojumu.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem zināšanai Bulgārijas prezidentūras sagatavoto progresu ziņojumu un kopumā atbalsta priekšlikumu.

Tieslietu ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.2 par priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no personas reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas apstiprināta 2010.gada 15.aprīlī.

6) Eiropas semestris 2018:

- a) Padomes rekomendāciju projekti par dalībvalstu Nacionālajām reformu programmām 2018.gadam,**
- b) 2018.gada valstu specifisko rekomendāciju un 2017.gada valstu specifisko rekomendāciju ieviešanas izvērtējums,**
- c) Priekšlikumu Padomes Lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm**

2018.gada 23.maijā Komisija publicēja priekšlikumus Padomes rekomendācijām ES dalībvalstīm, tostarp arī Latvijai. Saskaņā ar sākotnējo rekomendāciju projektu par 2018.gada Latvijas nacionālo reformu programmu Latvijai 2018.-2019.gadā tiek rekomendēts:

- 1) 2019.gadā sasniegt vidēja termiņa budžeta mērķi, ņemot vērā pielaišanas saistībā ar strukturālo reformu īstenošanu, attiecībā uz kurām ir piešķirta pagaidu novirze. Samazināt nodokļus zema atalgojuma saņēmējiem, novirzot nodokļus uz citiem avotiem, jo īpaši kapitālu un īpašumu, un uzlabojot nodokļu saistību izpildi.
- 2) Uzlabot minimālo ienākumu pabalstu, minimālo vecuma pensiju un cilvēkiem ar invaliditāti paredzētā ienākumu atbalsta adekvātumu. Uzlabot profesionālās izglītības un apmācības atbilstību darba tirgus prasībām un veicināt mazkvalificētu darba ņēmēju un darba meklētāju prasmju pilnveidi. Uzlabot veselības aprūpes sistēmas pieejamību, kvalitāti un izmaksu lietderību.
- 3) Uzlabot publiskā sektora efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz pašvaldībām un valsts uzņēmumiem. Stiprināt valsts pārvaldes pārskatatbildību, aizsargājot trauksmes cēlējus, novēršot interešu konfliktus un ņemot vērā iepriekšējo maksātnespējas procesu izvērtēšanas rezultātus.

Nodarbinātības komiteja un Sociālās aizsardzības komiteja ir sagatavojušas vidokļus, uzsverot, ka kopējais rekomendāciju skaits valstīm šogad samazinājās no 78 2017.gadā līdz 72 2018.gadā. Kopumā 36 rekomendācijās jeb 50% bija vismaz viens elements, kas ietilpst abu komiteju kompetencē, un tas kopumā atbilst iepriekšējiem gadiem (2017.gadā - 45%, 2016.gadā - 47%, 2015.gadā - 52%).

Rekomendācijās ir uzsvērtas tādas jomas, kā izglītība, prasmes un apmācības (20 rekomendācijas). Aktīvās darba tirgus politikas un nodarbinātības dienestu darba jomā izteiktas 11 rekomendācijas, bet sieviešu līdzdalības darba tirgū veicināšanas jomā - 9. Ir ievērojami samazinājies rekomendāciju skaits algu noteikšanas jomā (6 rekomendācijas salīdzinājumā ar 10 pagājušajā gadā).

2017.gada 22.novembrī Komisija publicēja priekšlikumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm, kas kopā ar vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm veido integrētās pamatnostādnes „Eiropa 2020” stratēģijas mērķu sasniegšanai. Priekšlikums paredz pārskatīt esošo nodarbinātības politikas pamatnostādņu tekstu, izsakot tās šādā redakcijā:

- *5.pamatnostādne*: darbaspēka pieprasījuma palielināšana;
- *6.pamatnostādne*: darbaspēka piedāvājuma uzlabošana: piekļuve nodarbinātībai, prasmes un kompetences;
- *7.pamatnostādne*: darba tirgus funkcionēšanas uzlabošana un sociālā dialoga efektivitātes paaugstināšana;
- *8.pamatnostādne*: vienlīdzīgu iespēju visiem veicināšana, sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa pret nabadzību.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāsmē plānots apstiprināt Padomes rekomendāciju projektus (sociālos un nodarbinātības aspektus), pieņemt zināšanai Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas viedokļus, kā arī panākt politisku vienošanos par nodarbinātības politikas pamatnostādņu projektu. Vienlaikus plānots rīkot arī politikas debates par Eiropas semestra jautājumiem.

Latvijas nostāja:

Latvija kopumā piekrīt Komisijas piedāvātajām Padomes rekomendācijām ES dalībvalstīm, tostarp Latvijai. Tās kopumā turpina 2017.gadā adresēto rekomendāciju virzienus, kuros Latvija jau ir uzsākusi darbību un gada laikā ir sasniegts zināms progress, kas ir minēts 2018.gada Progresā ziņojumā par Latvijas nacionālās reformu programmas īstenošanu. Kopumā Padomes rekomendācijas Latvijai ir būtisks elements nacionālo prioritāšu un reformu noteikšanā.

Latvija pieņem zināšanai Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas viedokļus.

Latvija kopumā atbalsta Padomes lēmumu, kas paredz grozīt nodarbinātības politikas pamatnostādņu tekstu atbilstoši spēkā esošajiem ES tiesību aktiem, jaunajām ES iniciatīvām un Eiropas Sociālo tiesību pilārā ietvertajām tiesībām un principiem. Latvija atzinīgi vērtē centienus veicināt darba tirgus līdzdalību, sociālo iekļaušanu un nabadzības mazināšanu ES dalībvalstīs.

Labklājības ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.1 par priekšlikumu Padomes Lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm apstiprināta 2018.gada 26.janvārī.

Ekonomikas ministrijas sagatavotais nacionālās pozīcijas projekts par Eiropas Komisijas priekšlikumu ES Padomes rekomendācijai par 2018.gada Latvijas nacionālo reformu programmu un Padomes viedoklim par 2018.gada Latvijas Stabilitātes programmu ir saskaņots ar Ārlietu ministriju, Finanšu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Labklājības ministriju, Tieslietu ministriju, Veselības ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Valsts kanceleju, Pārresoru koordinācijas centru, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju un Latvijas Banku.

7) Padomes secinājumu projekts par darba tirgus nākotni: dzīvescikla pieeja

Bulgārijas prezidentūra ir sagatavojusi secinājumu projektu, kurā uzsver, ka pārmaiņu process, kurš ietver tehnoloģisko attīstību, globalizāciju un demogrāfiskās pārmaiņas, sniedz vienlaikus gan iespējas, gan izaicinājumus. Tāpēc tieši dzīvescikla pieeja sniedz iespējas attīstīt integrētas un iekļaujošas politikas, kas ņemtu vērā katras personas īpašo potenciālu. Kā galvenie elementi šajā kontekstā tiek minēti izglītība, apmācības, nodarbinātība un sociālā politika, darba un ģimenes dzīves saskaņošana, darba aizsardzība, aktīva novecošana u.c.

Secinājumu projektā dalībvalstis tiek aicinātas turpināt pilnveidot nacionālās stratēģijas, kas ņemtu vērā izmaiņas darbā, attīstīt darba tirgus prognozēšanas rīkus, sekmēt praktisko zināšanu un prasmju attīstību jau no agra vecuma, attīstīt elastīgas un pieejamas apmācību formas u.c. Dalībvalstis un Komisija tiek aicinātas novērst dzimumu stereotipus un dzimumu segregāciju darba tirgū, sociālajā aizsardzībā ņemt vērā jauno darba formu specifiku, veicināt savstarpējo mācīšanos un labākās prakses apmaiņu u.c. Savukārt Nodarbinātības komiteja un Sociālās aizsardzības komiteja tiek aicinātas sekot līdzi robotizācijai un automatizācijai nodarbinātības un sociālajā jomā, uzraudzīt sociālās aizsardzības politiku adekvātumu un ilgtspēju.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāsmē plānota secinājumu pieņemšana.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta secinājumu pieņemšanu un piekrīt, ka iekļaujošai politikai sasaistē ar aktīvās darba tirgus pasākumiem ir būtiska loma globalizācijas, tehnoloģiju attīstības un demogrāfisko pārmaiņu laikā.

Labklājības ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.1 par priekšlikumu Iestāžu kopīgajai proklamācijai par Eiropas Sociālo tiesību pīlāru apstiprināta Ministru kabineta 2017.gada 17.oktobra sēdē un izskatīta Saeimas Eiropas lietu komisijas 2017.gada 18.oktobra sēdē.

8) Padomes secinājumu projekts par Eiropas Revīzijas palātas speciālo ziņojumu Nr.6/2018 „Darbaspēka brīva pārvietošanās – pamatbrīvība nodrošināta, bet mērķētāka ES fondu izmantošana sekmētu darbinieku mobilitāti”

Balstoties uz Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu, Bulgārijas prezidentūra ir sagatavojusi secinājumu projektu, kurā tiek uzsvērts, ka ir jānovērš šķēršļi darbaspēka mobilitātei, kas ir viens no ES Vienotā tirgus stūrakmeņiem. Lai arī tiek uzsvērtā darbaspēka brīvas kustības vērtība, vienlaikus norādīts, ka turpmāki uzlabojumi ir iespējami. Šajā kontekstā kā būtisks aspekts ir minēta ES iedzīvotāju informētības uzlabošana par brīvu darbaspēka kustību.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāksmē plānota secinājumu pieņemšana.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta secinājumu pieņemšanu un piekrīt, ka brīva darbaspēka kustība ir būtiska efektīvai Vienotā tirgus darbībai.

Labklājības ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.1 par priekšlikumu Iestāžu kopīgajai proklamācijai par Eiropas Sociālo tiesību pīlāru apstiprināta Ministru kabineta 2017.gada 17.oktobra sēdē un izskatīta Saeimas Eiropas lietu komisijas 2017.gada 18.oktobra sēdē.

9) Padomes secinājumu projekts par agrīnām integrētām bērnu attīstības politikām kā instrumentu nabadzības samazināšanai un sociālās iekļaušanas veicināšanai

Bulgārijas prezidentūra un Sociālās aizsardzības komiteja ir sagatavojusi secinājumu projektu, kurā tiek uzsvērts, ka agrīnas bērnu attīstības politikas un pakalpojumi palīdz novērst nabadzību un sekmē sociālo iekļaušanu. Tiek uzsvērts, ka šie instrumenti var efektīvi mazināt izmaksas, kuras nākotnē radītu izglītības, prasmju un nodarbinātības neatbilstības. Tiek uzsvērtā arī darba un ģimenes dzīves saskaņošanas, izglītības politikas un aprūpes pakalpojumu nozīmīgā loma.

Secinājumu projektā Komisija tiek aicināta turpināt pievērst uzmanību politikām, kurās uzmanība tiek veltīta ģimenēm un bērniem, kā arī sekmēt labākās pieredzes apmaiņu šajā jomā. Vienlaikus dalībvalstis ir aicinātas nodrošināt vienlīdzīgu pieeju universāliem bērnu izglītības un aprūpes pakalpojumiem, turpināt atbalstīt ģimenes ar nodarbinātības, kā arī darba un ģimenes dzīves saskaņošanas pasākumiem, atbalstīt nelabvēlīgākā situācijā esošas ģimenes un bērnus u.c. Savukārt Sociālās aizsardzības komiteja tiek aicināta turpināt uzraudzīt situāciju un sekmēt ideju, zināšanu, pieredzes un labākās pieredzes apmaiņu attiecībā uz agrīnām integrētām bērnu attīstības politikām.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāksmē plānota secinājumu pieņemšana.

Latvijas nostāja:

Latvija atbalsta secinājumu pieņemšanu un piekrīt secinājumu projektā ietvertajiem aicinājumiem attiecībā uz agrīnām bērnu attīstības politikām un to lomu nabadzības mazināšanā un sociālās iekļaušanas veicināšanā.

Labklājības ministrijas sagatavotā nacionālā pozīcija Nr.1 par priekšlikumu Iestāžu kopīgajai proklamācijai par Eiropas Sociālo tiesību pīlāru apstiprināta Ministru kabineta 2017.gada 17.oktobra sēdē un izskatīta Saeimas Eiropas lietu komisijas 2017.gada 18.oktobra sēdē.

10) Pensiju pietiekamības ziņojums 2018

Sociālās aizsardzības komiteja un Komisija kopīgi ir sagatavojušas 2018.gada ziņojumu par pensiju pietiekamību, kurā analizē, kā sievietēm un vīriešiem saglabāt atbilstošus ienākumus pensijas vecumā un novērst nabadzību.

Ziņojumā tiek uzsvērs, ka, lai arī nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto vecāku cilvēku skaits ir samazinājies, tomēr tas joprojām ir augsts. Tiek norādīts, ka nabadzības un sociālās atstumtības risks līdz ar vecumu pieaug, un tas ir salīdzinoši augstāks sievietēm. Vienlaikus ir pieaugusi gados vecāku cilvēku nodarbinātība. Kā jautājumi, kam nākotnē būtu jāpievērš uzmanība, tiek norādīti pensiju adekvātums, pensiju apmēra atšķirības starp sievietēm un vīriešiem, pensiju pārklājums dažādās nodarbinātības formās strādājošiem u.c.

Padomes 2018.gada 21.-22.jūnija sanāksmē plānots pieņemt zināšanai Sociālās aizsardzības komitejas un Komisijas sniegto informāciju.

Latvijas nostāja:

Latvija pieņem zināšanai Sociālās aizsardzības komitejas un Komisijas sniegto informāciju. Arī Latvija budžeta iespēju robežās veic pasākumus, kas vērsti uz pensiju apmēru palielināšanu un adekvātuma nodrošināšanu, veicot, piemēram, pensiju indeksāciju.